

«Ὡ καλή ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ...»

(Ἰδιόμελο τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἑορτῆς)

Ὁμιλία τοῦ πρωτ/ρου π.Λάμπρου Χ.Τσιάρα, προϊστ. τοῦ ἱεροῦ
Μητροπολιτικοῦ ναοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Ἰωαννίνων, στήν Κυριακή τοῦ Θωμᾶ
27.04.2025

Ἀγαπητοί ἀδελφοί· ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.

1. Ὅσα συνέβησαν «τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τῇ μιᾷ τῶν Σαββάτων» καί μᾶς διηγεῖται ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, δείχνουν, ὅτι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό μοναδικό στήν ἱστορία γεγονός, πού ἀπό τήν πρώτη στιγμή ἀμφισβητεῖται καί συγχρόνως βεβαιώνεται μέ τρόπο ἀδιάσειστο. Τό βεβαιώνουν καί τό ὁμολογοῦν ἐκεῖνοι πού πρῶτοι τό ἀμφισβήτησαν: οἱ μαθητές του. Δέν φοβοῦνται οἱ Ἀπόστολοι νά εἰποῦν καί νά γράψουν τήν ἀλήθεια καί νά ὁμολογήσουν μέ κάθε εἰλικρίνεια, ὅτι δέν μποροῦσαν νά πιστέψουν στά μάτια τους καί στά ἀφτιά τους, καί ὅτι ἀναγκάστηκαν ἀπό τά γεγονότα νά πιστέψουν στήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου καί Διδασκάλου τους. Ἄς ἐπιμένει ἡ ἀπιστία νά λέει πώς ἡ Ἀνάσταση ἦταν μιά ἰδέα κολλημένη στά μυαλά τῶν Ἀποστόλων, μιά ἱστορία φανταστική, πού τήν πίστεψαν οἱ ἴδιοι καί τήν κήρυξαν ὑστερα στόν κόσμον, ἐνῶ, τάχα, πρόκειται γιά μιά πλάνη ἢ ἕνα ψέμα... Ἀλλ' οἱ Ἀπόστολοι, γιά τή μαρτυρία τῆς Ἀναστάσεως, ἔδωκαν ἀκόμα καί τή ζωή τους. Ποιός δίνει τή ζωή του γιά κάτι πού δέν εἶναι βέβαιος, κι ἀκόμα περισσότερο, ποιός θυσιάζεται γιά κάτι πού ξέρει πώς εἶναι ψέμα; Οἱ Ἀπόστολοι δέν ἦσαν καθόλου πρόθυμοι νά πιστέψουν, ὅτι ὁ Διδάσκαλός τους ἀναστήθηκε, καί πολύ δυσκολεύτηκαν γιά νά πεισθοῦν· τόσο πού, σέ μιά ἀπό τίς ἐμφανίσεις του ὁ Κύριος τούς «ᾠνείδισε διά τήν ἀπιστίαν αὐτῶν καί σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτόν ἐγγεγεμένον οὐκ ἐπίστευσαν». Ἀλλ' ὅταν πείσθηκαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί καί πίστεψαν, βγήκαν ἀφοβα καί εἶπαν· «ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καί αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περί τοῦ λόγου τῆς ζωῆς... ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν» (Α' Ἰω. 1, 1). Κι ὅταν, ἀργότερα, οἱ ἐχθροί τῆς ἀλήθειας θά ἀπαγορεύσουν σέ αὐτούς νά κηρύττουν τόν Χριστό καί τήν Ἀνάσταση, αὐτοί θά ἀπαντήσουν μέ παρρησία· «οὐ δυνάμεθα ἡμεῖς, ἃ εἶδομεν καί ἠκούσαμεν μή λαλεῖν» (Πρ. 4, 20).

2. Ἦταν ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδας· «*ἡμία τῶν σαββάτων*»· αὐτὴ πού ἐπειτα, πρὸς τιμὴν τοῦ Κυρίου ὀνομάσθηκε Κυριακή. Ἡ ὥρα ἀργά, στό νύχτωμα. Οἱ μαθητές «*συνηγμένοι*» στό «*ὑπερῶον*», «*διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων*», μέ κλειστές κι ἀσφαλισμένες τίς πόρτες τοῦ σπιτιοῦ... καί τῶν καρδιῶν... Ἀκρα τοῦ τάφου σιωπὴ, καί ἀπογοήτευση πλήρης. «*Αὐτὸ ἦταν*», θά ἄλεγαν μεταξύ τους· «*ἄς ἐπιστρέψουμε τώρα στὴ δουλειά μας*», τὴν ἀλειεία..., «*καί πάλιν πλοῖα καί δίκτυα...*». Κι ἐκεῖ πού δέν τό περίμεναν, «*ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*», - ποιός θά τολμοῦσε ἄλλωστε νά τοῦ ἀνοίξει - καί στάθηκε στό μέσον καί τούς εἶπε· «*εἰρήνη ὑμῖν*». Καί, γιὰ νά τούς βεβαιώσῃ ὅτι εἶναι αὐτός ὁ Κύριος καί διδάσκαλός τους, «*ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καί τὴν πλευρὰν αὐτοῦ*», (τά ἀποτυπώματα τῆς ταυτότητός του)· ἀπίστευτο γιὰ τούς μαθητές αὐτό πού ζοῦσαν... Μᾶλλον φάντασμα τούς φάνηκε πῶς ἔβλεπαν· «*ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν*». Γι' αὐτό καί ὁ Ἰησοῦς - σύμφωνα μέ ἄλλον εὐαγγελιστὴ - τούς εἶπε: «*ἴδετε τὰς χεῖρας μου καί τούς πόδας μου, ὅτι αὐτός ἐγὼ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καί ἴδετε ὅτι πνεῦμα (τό φάντασμα) σάρκα καί ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμέ θεωρεῖτε ἔχοντα*». Κι ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ἀκόμη ἀπιστοῦσαν «*ἀπὸ τῆς χαρᾶς*» καί θαύμαζαν, τούς ἔδωκε καί ἓνα ἀκόμη τεκμήριο τῆς ἀναστάσεώς του καί τῆς πραγματικῆς ἐνώπιόν τους παρουσίας του: «*λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν*». Ὅταν βεβαιώθηκαν πιά ἀπόλυτα οἱ μαθητές, «*ἐχάρησαν ἰδόντες τὸν Κύριον*». Ὅλα ὅσα κατὰ τὴν ἴδια μέρα προηγήθηκαν, ὅπως ἡ ἐπίσκεψη τῶν μυροφόρων γυναικῶν στὸν Τάφο, βαθεῖα χαράματα, ἡ ἀγγελία πού ἔδωκαν σέ αὐτές οἱ ἄγγελοι - ὅτι «*οὐκ ἔστιν ὧδε ἀλλ' ἠγέρθη*» - , ἡ διαπίστωση τῶν μαθητῶν Πέτρου καί Ἰωάννη, ὅτι ὁ Τάφος ἦταν πράγματι κενός, οἱ ἐμφανίσεις τοῦ Χριστοῦ στὴ Μαρία τὴν Μαγδαληνὴ πρῶτα, κι ἀργότερα - «*πρὸς ἐσπέραν*» - στοὺς δύο μαθητές, Λουκᾶ καί Κλεόπα, πού πορεύονταν σκυθρωποὶ πρὸς Ἐμμαούς, ὅλα αὐτά, δέ στάθηκαν ἱκανά νά ζεστάνουν τίς παγωμένες καρδιές τῶν μαθητῶν, οἱ ὅποιοι, μόνον ὅταν εἶδαν τὸν Διδάσκαλο ὀλοζώντανο καί ψηλαφητὸν ἐμπρὸς τους, πίστεψαν καί συγκλονίσθηκαν.

3. Ὁ Θωμᾶς, πού δέν ἦταν παρὼν στὴν πρώτη ἐμφάνιση τοῦ Κυρίου, πόσο περισσότερο ἀπιστος ἦταν ἀπὸ τούς ἄλλους δέκα μαθητές; Λιγότερο μᾶλλον ἦταν ὄχι περισσότερο. Ἦθελε κι αὐτός νά δεῖ ὅ,τι καί οἱ ἄλλοι εἶδαν καί δέν πίστευαν... Ἡ ἀπαίτησή του νά ἰδεῖ καί νά ψηλαφήσῃ, δέν ἔχει πείσμα ἢ ζηλοτυπία. Εἶναι σὰν νά λέει στοὺς δέκα:

ἀλήθεια, ἀναστήθηκε; Μά, ἂν συνέβη αὐτό, τότε ὅλα πιά ἀλλάζουν ὁ θάνατος δέν ἔχει πλέον τόν τελευταῖο λόγο, ἀλλ' ἡ ζωή, μέσα στό αἰώνιο φῶς τῆς Ἀναστάσεως. Εἶναι, λοιπόν, ἀλήθεια; Ἀναστήθηκε; Κι ἐμεῖς καθόμαστε ἀκόμη ἐδῶ, κρυμμένοι καί φοβισμένοι; Καί ποῦ εἶναι τώρα νά τόν ἰδῶ κι ἐγώ; **Θέλω νά τό πιστέψω, μά δέν μπορῶ!...**

«*Μακάριοι οἱ μή ἰδόντες καί πιστεύσαντες*», θά πεῖ ὁ Κύριος, ὄχι μόνο στόν Θωμᾶ, ἀλλά καί σέ ὅλους τούς λοιπούς, ὅταν, μετά ἀπό ὀκτώ ἡμέρες, «*πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταί, καί Θωμᾶς μετ' αὐτῶν*». Ὁ Θωμᾶς διαφέρει οὐσιωδῶς ἀπό τούς ἄπιστους. Θέλει νά πιστέψει, μά δέν μπορεῖ. Οἱ ἄπιστοι μποροῦν νά πιστέψουν, ἀλλά δέν θέλουν! Ἡ προαίρεση τοῦ Θωμᾶ εἶναι ἀγαθή. Γι' αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία στούς ὕμνους της χαρακτηρίζει καλή τήν ἀπιστία του. Γι' αὐτήν τήν καλοπροαίρετη ἀπιστία ὁ Κύριος συγκαταβαίνει καί ἐμφανίζεται γιά ἄλλη μιὰ φορά στούς μαθητές καί δέχεται νά ἱκανοποιήσει τήν ἀξίωση τοῦ Θωμᾶ. Ἀλλ' ὁ μαθητής δέν τόλμησε νά «προσψαύσει» τό «*ἀκήρατον σῶμα*» τοῦ Ἰησοῦ· μόνο ξέσπασε στή σωτήρια ὁμολογία: «*Εἶσαι ὁ Κύριος μου καί ὁ Θεός μου*», εἶπε. Μέ τήν ἀπιστία - ὁμολογία του ὁ Θωμᾶς ὁδήγησε «*τάς καρδίας τῶν πιστῶν εἰς ἐπίγνωσιν*», δηλ. στήν ἀληθινή πίστη. **Χάρη στήν καλή ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ, οἱ πιστοί ἔχουμε τήν ἀσάλευτη πίστη, ὅτι «ἀνέστη ὁ Κύριος ὄντως».**

4. Τί νά ποῦμε τώρα γιά τήν κακοπροαίρετη ἀπιστία; Γιά τήν κακεντρέχεια καί τό μῖσος τῶν Γραμματέων καί φαρισαίων ἐκείνου τοῦ καιροῦ, ἀλλά καί «*παντός καιροῦ*», κατά τοῦ Ἰησοῦ; Βλέπει ἡ κακόβουλη ἀπιστία μέ τά μάτια της τήν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου, κι ἀποφασίζει νά θανατώσει, ἐκτός ἀπό τόν Χριστό, καί τόν Λάζαρο... Στέκεται μπροστά στό κενό μνημεῖο, βλέπει «*τόν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου*» καί τούς στρατιῶτες βωβούς, και... προτείνει ἀργύρια στούς φύλακες γιά νά ποῦνε ψέματα, πῶς, τάχα, ἦρθαν κάποιοι νύχτα καί ἔκλεψαν τόν νεκρό... Μαθαίνει ὅτι ὁ Χριστός ἐμφανίζεται ὀλοζώντανος στούς μαθητές του καί ἀγωνίζεται δύο χιλιάδες χρόνια τώρα νά ἐξαφανίσει ἀπό προσώπου γῆς τό ἅγιο Σῶμα του, τήν Ἐκκλησία. Ὅτι δέν κινδυνεύει ὁ Θεός καί ἡ Ἐκκλησία ἀπ' ὅσα κατά καιρούς χαλκεύει ἡ ὀργανωμένη ἀπιστία, δέν χρειάζεται κἄν νά τό ποῦμε. Ἐδῶ ἔχει ἐφαρμογή ὁ θεόπνευστος λόγος πού διαβάζουμε στόν 2^ο ψαλμό. Ἐκεῖ λοιπόν παρουσιάζονται ἔθνη καί λαοί, βασιλεῖς καί ἄρχοντες, ἄπιστοι καί διῶκτες, συναγμένοι «*ἐπί τό*

αὐτό» καί συγκροτοῦντες ἓνα μέτωπο οἰκτρό «κατά τοῦ Κυρίου καί κατά τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ». Βλέποντας – λέει ὁ ψαλμαδός – αὐτή τήν παραδία ἐπανάστασης «ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτούς, καί ὁ Κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς», θά γελάσει μέ τήν μαρτία τους καί θά φυσήξει περιφρονητικά τούς μυκτηῖρες του. Αὐτό, βεβαίως, «ἄχρι καιροῦ». Γιατί θά ῥθει ἡ ὥρα πού θά «ὀργισθῇ» ὁ Κύριος, «καί ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταράξει αὐτούς».

5. Αγαπητοί ἀδελφοί. «Ὁ πρό ἡλίον Ἥλιος ἀνέτειλεν ἐκ τοῦ τάφου» καί ἀνέστη τριήμερος. Ἐκτοτε εἶναι «μεθ' ἡμῶν» καί θά εἶναι «πάσας τάς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». Εἶναι «μεθ' ἡμῶν», γιά νά μᾶς δείχνει «τάς χεῖρας καί τήν πλευράν αὐτοῦ», τά πειστήρια τῆς ἀγάπης του. Εἶναι «μεθ' ἡμῶν», γιά νά ὀνειδίζει ὄσους, «διά τόν φόβον τῶν Ἰουδαίων», κλείνονται στήν ἀπογοήτευση καί χάνονται στήν ὀλιγοπιστία τους. Εἶναι «μεθ' ἡμῶν», γιά νά μυκτηρίζει ἐκείνους πού μάταια προσπαθοῦν νά κρύψουν «ὑπό γῆν» τό ἅγιο Σῶμα του. Εἶναι καί θά εἶναι πάντα «μεθ' ἡμῶν», γιά νά μακαρίζει καί νά σώζει ἐκείνους πού τόν λατρεύουν καί τόν ὁμολογοῦν Κύριον καί Θεόν τους. Ἀδελφοί: «ὁ Ἀρχιερεύς τῆς ὁμολογίας ἡμῶν» (Ἑβρ.3,1), Κύριος Ἰησοῦς Χριστός **ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ.**